

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการ การเรียนการสอนระบบนานาชาติ ระดับชั้นอนุบาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามความต้องการของผู้ปกครอง ผู้วิจัยขอเสนอสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติ ระดับชั้นอนุบาลและการบริหารจัดการ การเรียนการสอนระบบนานาชาติ ซึ่งได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีเนื้อหา และประเด็นหลักในเรื่องต่อไปนี้

1. ความหมาย ความเป็นมา และลักษณะของการศึกษานานาชาติ
2. ระบบการศึกษาแบบโรงเรียนนานาชาติ
3. หลักเกณฑ์การจัดตั้งและการบริหารจัดการ การเรียนการสอนระบบนานาชาติ
4. โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย
5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ โรงเรียนนานาชาติ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมาย ความเป็นมา และลักษณะของการศึกษานานาชาติ

ในอดีตการศึกษานานาชาติ (International education) ได้เริ่มจากการที่ประเทศต่าง ๆ ในโลกได้มีการติดต่อสัมพันธ์กัน โดยมีการถ่ายทอดทางด้านความคิดวัฒนธรรม ตลอดจนการศึกษา ความสัมพันธ์เหล่านี้ได้เริ่มมาตั้งแต่สมัยประวัติศาสตร์ที่ชาวซูเมเรียน (Sumerion) เผยแพร่ วัฒนธรรม และภาษาของตนไปยังประเทศใกล้เคียงและได้แพร่ขยายตัวไปจนทั่วโลกทำให้เป็น จุดเริ่มของความเป็นการศึกษาานาชาติ (International education) เมื่อประเทศต่างๆมีความสัมพันธ์ กันมากขึ้น จึงมีความร่วมมือกันพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และได้ตระหนักถึงการอยู่รอดของมนุษย์ ซึ่งต้องอยู่อย่างสร้างสรรค์และร่วมมือซึ่งกันและกัน ความคิดนี้เป็นผลทำให้คนหันมาสนใจ กิจกรรม ทางด้านการศึกษา ระหว่างประเทศ

การศึกษาของประชากรโลกต้องการให้คนมีความเป็นอิสระมีเสรีภาพได้รับความรู้มากขึ้นเกี่ยวกับวัฒนธรรมโลก ในขณะที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วการศึกษาก็พยายามที่จะปรับเปลี่ยนให้ทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการวางแผน การจัดทำหลักสูตรการสอนกิจกรรมและความสัมพันธ์การจัดทำหลักสูตรการสอน กิจกรรมและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไคตัน (วรพรรณ อภิชัย. 2535 : 13 ; อ้างอิงจาก Deighton. 1972. pp. 164-166, 205-206)

1.558 8
372.21
0535A
2547

ในสังคมปัจจุบันมีการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ด้วยระบบการสื่อสาร การท่องเที่ยว การค้าทำให้คนในโลกมีความพร้อมที่จะเรียนรู้และติดต่อกันได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็วจนอาจกล่าวได้ว่าเป็นสังคมเดี่ยว จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับซึ่งพาทอาศัยซึ่งกันและกัน (Interdependent world) ในขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดการแข่งขันซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา การเรียนรู้คนอื่นซึ่งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ (วรพรรณ อภิชัย .2535 : 12)

ดังนั้นจึงอาจกล่าวสรุปได้ว่าจากการที่โลกปัจจุบันได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ด้วยอิทธิพลจากแรงผลักดันของเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้กิจการทุกแขนงในสังคมปรับเปลี่ยนรูปแบบและโครงสร้างตลอดจนยุทธวิธีในการดำเนินงาน เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดทรัพยากรมนุษย์ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สามารถเตรียมคนให้มีความก้าวหน้า และรอบรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ฉะนั้นการพัฒนาระบบการศึกษาจึงต้องมีความเป็นนานาชาติเพิ่มมากขึ้น

ในการจัดการศึกษาให้เป็นนานาชาตินั้นได้มีนักวิชาการทางการศึกษา ให้ความหมายของคำว่า "การศึกษานานาชาติ" (International education) ไว้หลายความหมาย ดังนี้

โรเซนกรีน และวิลลีย์ (วรพรรณ อภิชัย. 2535 : 15 ; อ้างอิงจาก Rosengren and Wiley. 1983 : Unpaged.) ได้ให้ความหมายของคำว่า "การศึกษานานาชาติ" ว่าหมายถึง รูปแบบซึ่งรวมเข้าหากันของหลักสูตรทางการศึกษาอันหลากหลายเข้าไว้ด้วยกันในระดับต่าง ๆ ของระบบการศึกษา อาทิเช่นระดับโรงเรียน ระดับวิทยาลัยและระดับมหาวิทยาลัยในขณะที่ **The Encyclopedia Americana International Education (1988 : 296-298)** ได้ให้ความหมายการศึกษานานาชาติ หมายถึงความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมและการศึกษาหลาย ๆ ด้านระหว่างประเทศต่าง ๆ ในโลก ซึ่งในอดีตคำนี้ หมายถึง โครงการศึกษาที่เป็นทางการ (Formal education programs) โดยเฉพาะเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนนักศึกษา

ตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ความหมายของคำนี้ได้ขยายกว้างขึ้นจนรวมถึงการให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนและห้องสมุดของประเทศที่กำลังพัฒนา และรวมถึงโครงการของรัฐและเอกชนในการส่งเสริมการติดต่อสื่อสารระหว่างนักศึกษาและนักวิชาการทั่วโลก โดยการศึกษานานาชาติจะเน้นในด้านความพยายามที่จะส่งเสริมความเข้าใจระหว่างชาติต่าง ๆ

นอกจากนี้ ซัลลิแวน, แอลเลน และเคิร์มเมอร์ (2538 : 14) ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยยังได้ให้ความหมายของการศึกษานานาชาติในด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน โดยกล่าวว่า การศึกษานานาชาติ หมายถึง การบริหารจัดการผสมผสานกันหลากหลายให้กับบุคคลต่างชาติ การจัดให้มีครูหลายสัญชาติมีการจัดหลักสูตร และวิชาพิเศษหลากหลายวิชาให้นักเรียน

ได้เรียนรู้จากประสบการณ์บนพื้นฐานของหลักสูตรนานาชาติ ที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ

จากความหมายของคำว่า "การศึกษานานาชาติ" ที่ได้กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่าการศึกษานานาชาติ (International education) หมายถึง การศึกษากิจกรรมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่าง ๆ ในโลกทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการศึกษา เพื่อก่อให้เกิดความช่วยเหลือการเรียนรู้ซึ่งกันและกันตลอดจนการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชาติต่าง ๆ โดยอาศัยการติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการร่วมกัน

ซัลลิแวน, อัลเลน และเครมเมอร์ (2538 : 13-14) ได้ให้แนวคิดในการจัดการศึกษานานาชาติว่าควรมีลักษณะดังนี้คือ

1. ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนหลายสัญชาติ (Diversity)
2. สร้างความเข้าใจในลักษณะสังคมของผู้อื่น (Empathy)
3. ส่งเสริมให้มีความหลากหลายของภาษา (Bilingual)
4. เน้นการศึกษาในลักษณะที่เป็นสากล (Global)
5. ใช้หลักสูตรนานาชาติ (International program)

สำหรับการศึกษานานาชาติในสังคมไทย วิจิตร ศรีสะอ้าน (2538 : 6-7) ได้เสนอแนวคิดว่าการจัดการศึกษาดังกล่าวพึงมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ใช้หลักสูตรไทยสอนเป็นภาษาอังกฤษโดยให้คนไทยเรียนซึ่งประเทศควรมีนโยบาย Bilingual ได้แล้ว
2. ใช้หลักสูตรที่มีการรับรองมาจากต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น
3. ในยุคโลกาภิวัตน์การจัดการหลักสูตรในโรงเรียนเอกชนนานาชาติควรมีหลักสูตรนานาชาติโดยสมบูรณ์โดยพิจารณาหลักสูตรในลักษณะเป็นสากลที่นักเรียนเรียนแล้วสามารถไปอยู่ในสังคมไหนก็ได้ต้องสร้างนักเรียนให้มีความสามารถทางสากล (Global competence) ซึ่งต้องเน้นเรื่องต่อไปนี้

3.1 ด้านภาษา กล่าวคือต้องมีการสอนภาษาประจำชาติของแต่ละชาติ (Mother tongue) ต้องให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาเพิ่มขึ้นอีกอย่างน้อย 1 ภาษา และมีภาษาที่หลากหลายให้นักเรียนได้เลือกเรียนและเมื่อมีคนไทยเรียนก็ต้องจัดให้มีการสอนภาษาไทยให้นักเรียนไทยด้วย

3.2 เทคโนโลยีควรมีการสอนทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร (IT) ในระดับหนึ่งให้นักเรียนมีทักษะพอที่จะนำไปใช้ได้

3.3 สร้างคนให้รู้เขารู้เราสังคมในโรงเรียนนานาชาติมีลักษณะการเรียนรู้วัฒนธรรม (Cross-culture) โรงเรียนต้องสร้างนักเรียนให้มีความเข้าใจกันเพื่อเป็นเพื่อนกัน เนื่องจากโรงเรียนเอกชนนานาชาติเป็นแหล่งที่ทำให้ดีมากกว่าที่อื่น โดยอาศัยองค์ประกอบของครู นักเรียน ที่มาจากหลายชาติรวมทั้งการใช้หลักสูตรที่หลากหลาย

กล่าวสรุปได้ว่า แนวคิดและลักษณะของการจัดการศึกษาให้เป็นนานาชาตินั้นควรมีแนวทางดำเนินการดังนี้คือ

1. การบริหารจัดการ โรงเรียนให้เป็นสากล
2. การจัดหลักสูตรให้เป็นสากล
3. มีการส่งเสริมให้ได้เรียนภาษาประจำชาติและภาษาเพิ่มอีก 1 ภาษา
4. การศึกษาให้มีลักษณะเป็นสากล โดยนำเทคโนโลยีพื้นฐานมาเสริมองค์ความรู้ของนักเรียน
5. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนต่างชาติให้มีความรักความเข้าใจต่อสังคมโลก
6. การศึกษาสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมประจำชาติของแต่ละประเทศ รวมทั้งวัฒนธรรมระหว่างประเทศ
7. ส่งเสริมให้ครู - นักเรียน ต่างชาติได้มาอยู่ร่วมกัน และแสดงกิจกรรมร่วมกันอย่างมีความสุข

2. ระบบการศึกษาแบบโรงเรียนนานาชาติ

ระบบการศึกษานานาชาติมีปรัชญาที่จะสนองความต้องการศึกษาให้กับเด็กจากทุกสัญชาติตามกฎบัตรสหประชาชาติโดยการจัดหลักสูตรนานาชาติจะเน้น 2 ด้านคือสร้างหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกลมกลืน โดยให้แนวคิดทางการศึกษาจากทั่วโลกและสนับสนุนวัฒนธรรมประเทศเจ้าบ้าน ในเวลาเดียวกันก็ส่งเสริมค่านิยมของนานาชาติประเทศ

ในด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยนั้นจากการศึกษาวิจัยนี้ได้พบว่าโดยทั่วไปจะมีระบบการศึกษาใหญ่ ๆ อยู่ 2 ระบบ

1. การศึกษาแบบประเทศสหรัฐอเมริกา
2. การศึกษาแบบประเทศอังกฤษ

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ชัลติแวน, อัลเลน และเครมเมอร์ (2538 : 13-14)

1. การศึกษาแบบประเทศสหรัฐอเมริกา

การศึกษาแบบประเทศอเมริกาจะยึดแนวทางหลักสูตรและทฤษฎีพัฒนาการของยุโรปมาใช้จนทำให้ยากที่จะอธิบายได้ว่าเป็นการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งได้กำหนดหลักการของหลักสูตรไว้ให้มีลักษณะยืดหยุ่นเป็นหลักสูตรของท้องถิ่นไม่มีหลักสูตรของชาติ เน้นการสร้างพัฒนาการในตัวเด็กมากกว่าที่จะให้ความรู้และถือว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างความเท่าเทียมของคนในสังคม ประชาชนทุกคนต้องได้รับการศึกษาและได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะจนหรือรวย

แมนน์ (มุสตี ตรงต่อการ. 2540 : 20 ; อ้างอิงจาก Mann. 1969. **Lectures on Education.**) หนึ่งในนักทฤษฎีการศึกษาของอเมริการุ่นแรก ๆ ได้เสนอแนะไว้ว่า มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนให้ดีขึ้นได้โดยอาศัยการศึกษา การศึกษาเป็นผู้สร้างความเท่าเทียมกันในสังคมที่ยิ่งใหญ่ การเรียนการสอนในห้องเรียนต้องเน้นความเป็นกันเองให้เด็กกล้าแจ้ง ห้องเรียนจะมีแต่ความรักในการเรียนรู้ไม่มีความกลัวที่จะถูกลงโทษที่สำคัญ การศึกษาต้องเป็นสิ่งจำเป็นเสรีภาพในสังคมโดยสร้างคนให้มีวินัยในตัวเอง

2. การศึกษาแบบของประเทศอังกฤษ

การศึกษาของอังกฤษจะใช้หลักสูตรของชาติ (National curriculum) ซึ่งกำหนดวิชาหลักให้นักเรียนโดยเน้นการศึกษาด้วยตนเองมากที่สุด คือ วิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยมีวิชาพื้นฐานมากมาย เช่น เทคโนโลยี ดนตรี ศิลปะ ประวัติศาสตร์ ภาษาสมัยใหม่ เป็นต้น วิธีการสอนตามหลักสูตร ขีดกรอบของหลักสูตรความสมดุลการนำความรู้มาปฏิบัติจริงให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้และเน้นการสร้างประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียน ทั้งนี้ต้องอยู่บนหลักการของความเคารพความมั่นคงความสม่ำเสมอความเป็นอิสระและการทำงานร่วมกัน โดยการมอบหมายงานให้ทำเป็นกลุ่มเล็ก ๆ

ในเรื่องของหลักสูตรการเรียนการสอน หลักสูตรที่เปิดสอนในโรงเรียนนานาชาติปัจจุบันมีตั้งแต่หลักสูตรระดับชั้นอนุบาล ระดับชั้นประถมศึกษา ระดับชั้นมัธยมต้นและระดับชั้นมัธยมปลาย (High school) แต่ละระดับชั้นมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันและแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป ดังนี้ (ช่อนกลิ่น พลอยมี. 2539 : 65-66)

1. ระดับชั้นอนุบาล ในระดับชั้นนี้จะเน้นการพัฒนาตามธรรมชาติ ฝึกเด็กให้รู้จักตัดสินใจ พัฒนาการอ่าน การเขียนเลข และการเรียนรู้สาระของหน่วยสังคม ความรับผิดชอบสังคมด้วยกิจกรรมในและนอกโรงเรียน

2. ระดับชั้นประถม ตามหลักสูตรจะมีการอบรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรวมถึงความสมดุลในด้านอื่น ๆ โดยมีเด็กเป็นศูนย์กลางตลอดจนการติดต่อประสานงานกับครอบครัวของ

เด็กนักเรียนด้วย นอกจากนี้จะเน้นการพัฒนาตามทักษะและพื้นฐานของเด็กแต่ละคนทีมงานของโรงเรียนพร้อมด้วยครอบครัวของเด็กจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพของเด็ก

3. ระดับชั้นมัธยมต้น เด็กมัธยมต้นเป็นเด็กที่อยู่ในวัยเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ การจัดหลักสูตรจึงคำนึงถึงสติปัญญาหรือความสามารถของเด็กแต่ละคน วิชาที่เรียนมีตั้งแต่การตัดสินใจ การเติบโตทางสังคมและมีหลักสูตรเสริมได้แก่ คอมพิวเตอร์ ศิลปะ ห้องสมุด ภาษาไทยและวัฒนธรรม ดนตรี และการศึกษาทางกายภาพ โดยทางโรงเรียนจะพัฒนาเด็กในการอ่าน การเขียน การพูด การฟังและทักษะการคิด หลักสูตรคณิตศาสตร์รวมถึงการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ซึ่งจะปล่อยให้เด็กพัฒนาตามความสามารถของตนเองส่วนการเรียนวิชาสังคมและวิทยาศาสตร์ แยกตามพื้นฐานหรือทักษะหรือความสนใจของเด็กแต่ละระดับ ได้แก่ ไฟฟ้า ร่างกายของมนุษย์ มหาสมุทร อากาศ สิ่งแวดล้อม สำหรับวิชาสังคมจะครอบคลุมถึงกลุ่มและวัฒนธรรมรอบโลก การอ่านแผนที่ เป็นต้น

4. ระดับชั้นมัธยมปลาย การเรียนในระดับชั้นมัธยมปลายหรือไฮสกูล (High school) ตามหลักสูตรอเมริกันและอังกฤษ จะเรียนวิชาบังคับไม่ว่าวิชาอื่นนั้นเป็นวิชาเลือกเช่น ดนตรี การละคร ดถ่ายภาพ สื่อข่าว นักเรียนจะเป็นคนลงทะเลเบียนเองโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำปรึกษา ในระดับไฮสกูลตั้งแต่เกรด 9 - 12 ช่วง 2 ปีแรกจะเรียนวิชาบังคับทั่วไป 2 ปีสุดท้ายจะเจาะลึกวิชาตามความสนใจของนักเรียน

ในระดับชั้นมัธยมปลายหลักสูตรต่างประเทศไม่เน้นเนื้อหาแต่นับกระบวนการฝึกคิด ฝึกทดลอง ฝึกปฏิบัติด้วยอุปกรณ์จริงเพื่อให้เด็กเรียนรู้จากกระบวนการทำงานการเรียนเริ่มจากการวางแผนและเตรียมทั้งกระบวนการ ครูมีหน้าที่ร่วมวางแผนและเป็นผู้แนะนำหรือคอยช่วยแก้ปัญหา ซึ่งแตกต่างจากระบบการศึกษาของไทยที่มีครูเป็นบรรยาย นักเรียนเป็นผู้รับฟังและเน้นการท่องจำ เพื่อสอบ วิชาที่เน้นส่วนใหญ่จะเป็นวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เพื่อสอบเข้าเรียนต่อ ในระดับอุดมศึกษาต่อไป

นอกจากนี้เพื่อให้การรับรองหลักสูตร โรงเรียนนานาชาติเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งหลักสูตรประเภทที่โรงเรียนนำมาจากต่างประเทศแล้วมาปรับและพัฒนาเนื้อหาวิชาใหม่ และประเภทที่โรงเรียนเขียนขึ้นเอง ที่ประชุมคณะกรรมการการอ่านพัฒนาหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (กพศ.) ครั้งที่ 6/2537 เมื่อวันที่ 23 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2537 จึงได้มีมติสรุปเกณฑ์การพิจารณาหลักสูตรของโรงเรียนนานาชาติ ไว้ดังนี้คือ (กรมวิชาการ. 2538 : 1)

ข้อ 1 หลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตรมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

ข้อ 2 เนื้อหาของหลักสูตรไม่ขัดต่อศีลธรรม ความมั่นคงของสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ และระบอบการปกครอง

ข้อ 3 กำหนดให้เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย เป็นวิชาบังคับ 1 คาบต่อสัปดาห์ สำหรับ นักเรียนเกรด 1-8 และเป็นวิชาเลือกสำหรับเกรด 9-12 โดยใช้สื่อการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ กรณีที่ผู้เรียนย้ายมาจากต่างประเทศเข้าเรียนในเกรด 9-12 ให้เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย อย่างน้อย 2 ปี

ข้อ 4 สำหรับเด็กไทยกำหนดให้เรียนภาษา และวัฒนธรรมไทยอย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 คาบตลอด 12 ปี ทั้งนี้กำหนดเวลา 1 คาบ เท่ากับ 50 นาที

วัตถุประสงค์ของการแบ่งการเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยของนักเรียนโรงเรียน นานาชาติออกเป็น 2 กรณี มีดังนี้คือ

1. กรณีนักเรียนต่างชาติ ให้เรียนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 คาบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจวิถีชีวิตของคนไทยตลอดจนวัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ ลัทธิศาสนาประจำชาติไทย และสามารถใช้ภาษาไทยง่าย ๆ ในชีวิตประจำวันได้จะทำให้เด็กต่างชาติอยู่ในประเทศไทยอย่าง มีความสุขสามารถติดต่อสื่อสารในสังคมไทยได้โรงเรียนสามารถกำหนดขอบข่ายเนื้อหาให้ สอดคล้องกับสภาพผู้เรียนได้ตามที่เห็นสมควร

2. กรณีนักเรียนไทย กำหนดให้เรียนสัปดาห์ละ 5 คาบ เพื่อให้มีความรู้ ความภูมิใจ ในชาติไทยได้เรียนรู้วัฒนธรรมและภาษาของตนจนสามารถใช้ภาษาไทยได้ดีซึ่งจะเป็นพื้นฐานใน การศึกษาต่อในสถานศึกษาของประเทศไทยต่อไป

ส่วนในเรื่องการกำหนดขอบข่ายเนื้อหาวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนไทยนั้น กรมวิชาการ ได้เสนอขอบข่ายเนื้อหาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยอย่างกว้างตามจุดประสงค์และเนื้อหาของสูตร ชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ให้โรงเรียน พิจารณานำไปใช้โดยยึดจุดประสงค์ของวิชาและปรับเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะกับผู้เรียน สำหรับสื่อการเรียนประเภทหนังสือเรียนอาจใช้หนังสือเรียนของกระทรวงศึกษาธิการหรือพิจารณา ตามจุดประสงค์ขึ้นใช้เองได้

นอกจากนี้ในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาหลักสูตร (กพส.) ครั้งที่ 2/2538 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2538 ตามรายงานการประชุมและบันทึกที่ ศธ0607/14825 นั้น กรมวิชาการได้เสนอแนวทางการพิจารณาหลักสูตรโรงเรียนนานาชาติเป็น 3 ประเภท ดังนี้คือ (กรมวิชาการ, ศูนย์พัฒนาหลักสูตร. 2538 : 5-8)

ประเภทที่ 1 หลักสูตรที่นำมาจากต่างประเทศ มีหลักฐานการรับรองจากหน่วยงานของ ประเทศนั้น ๆ

ประเภทที่ 2 หลักสูตรที่นำมาจากต่างประเทศ แล้วปรับรายละเอียดเนื้อหาวิชาใหม่
ประเภทที่ 3 หลักสูตรที่โรงเรียนเขียนขึ้นเอง

ซึ่งรายละเอียดจากการประชุมเรื่องแนวทางการพิจารณาหลักสูตร โรงเรียนเอกชน นานาชาติดังกล่าวสรุปได้ว่าแต่เดิมหลักสูตร โรงเรียนนานาชาติเป็นหลักสูตรที่ใช้อยู่ในต่างประเทศ เมื่อนำมาสอนในประเทศไทยจะมีสมาคมหรือองค์กรของ โรงเรียนนานาชาติรับรองวิทยฐานะ ในการพิจารณาหลักสูตรกรมวิชาการจะพิจารณาในด้านความมั่นคงของสถาบันหลักและ การกำหนดให้เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยตามมติที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร (กพส.) เท่านั้น แต่เมื่อจำนวนโรงเรียนมีมากขึ้นและมีบางโรงเรียนยกหลักสูตรขึ้นเองหรือนำ จุดหมาย หลักการของหลักสูตรต่างประเทศมาเพิ่มเติมรายละเอียดและคำอธิบายรายวิชาเองโดย ไม่มีคำรับรองจากสมาคมหรือรัฐบาลต่างประเทศผู้จบหลักสูตรจึงไม่สามารถเทียบความรู้หรือเรียน ต่อในสถานศึกษาของไทยได้และมีเด็กไทยเรียนอยู่ในโรงเรียนนานาชาติประมาณร้อยละ 50 ของ นักเรียนทั้งหมดกรมวิชาการมีความประสงค์จะอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้จัดตั้งโรงเรียนและ คุณแล เด็กไทยให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสามารถศึกษาต่อในประเทศไทยได้

จึงขอเสนอแนวทางพิจารณาหลักสูตร โรงเรียนนานาชาติ ตามหลักสูตรซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 เป็นหลักสูตรของโรงเรียนต่างประเทศ และมีหลักฐานการรับรองจากรัฐ หรือสมาคมหรือโรงเรียนของประเทศนั้นๆให้นำมาใช้ได้ การพิจารณาหลักสูตรประเภทนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนพิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอกระทรวงศึกษาธิการ ให้ใช้ได้ ทั้งนี้ต้องให้เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยตามมติที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร (กพส.) ครั้งที่ 5/2537 โดยให้นำเสนอที่ประชุม กพส. ทราบและทักท้วงได้

ประเภทที่ 2 เป็นหลักสูตรที่นำหลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตรต่างประเทศ มีการปรับและพัฒนาเนื้อหาวิชาใหม่ในกรณีนี้กรมวิชาการจะพิจารณา

1. ความสอดคล้องในจุดหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตร
2. ความเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียนแต่ละระดับ
3. กำหนดจุดประสงค์ของเนื้อหาตาม โครงสร้างไว้ตลอดหลักสูตร
4. เนื้อหาไม่ขัดต่อศีลธรรม ความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

และระบอบการปกครองของไทย

5. กำหนดให้เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยตามมติที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร (กพส.) ครั้งที่ 5/2537

ประเภทที่ 3 เป็นหลักสูตรที่โรงเรียนพัฒนาทั้งหมดการพิจารณาหลักสูตรประเภทที่พัฒนาขึ้นเองทั้งหมดกรมวิชาการจะเชิญโรงเรียนนานาชาติที่ผ่านการรับรองวิทยฐานะ และมีนักเรียนได้รับการเทียบความรู้จากกระทรวงศึกษาธิการแล้ว และเชิญผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมาร่วมยกร่างกรอบหลักสูตรเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาหลักสูตรของโรงเรียนเอกชนนานาชาติประเภทนี้ต่อไป

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียนนานาชาติประเภทที่โรงเรียนยกร่างหลักสูตรขึ้นเองในการดำเนินการเพื่อขออนุมัติหลักสูตรจากกรมวิชาการ คณะกรรมการอำนวยการพัฒนาหลักสูตร (กพส.) ของกระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีมติเห็นชอบให้กรมวิชาการจัดทำกรอบหลักสูตรโรงเรียนนานาชาติขึ้นเพื่อจกได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาหลักสูตรของโรงเรียนอันนำไปสู่การรับรองหลักสูตรในระยะเวลาที่เร็วขึ้นในโอกาสต่อไป

ขณะนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและสมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทย ได้สร้างเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินมาตรฐานคุณภาพทางการจัดการเรียนการสอนตลอดจนด้านการดำเนินงานของโรงเรียนเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อที่จะนำเกณฑ์ดังกล่าวไปใช้ในการพิจารณาอนุมัติการรับรองมาตรฐานของโรงเรียนนานาชาติต่อไป ซึ่งจะยังผลให้นักเรียนไทยที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนานาชาติที่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานหรือที่กำลังอยู่ในระหว่างรอการพิจารณาอนุมัติการรับรองมาตรฐานจากสถาบันในต่างประเทศสามารถได้รับการเทียบเท่าความรู้จากกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำไปเทียบความรู้นั้นไปสมัครเรียนต่อในสถาบันอื่น ๆ ในประเทศไทยได้ (วรรณสาร วรกิจ, 2539)

โดยทั่วไปแล้วองค์กรในต่างประเทศที่เป็นผู้รับรองมาตรฐานให้แก่โรงเรียนนานาชาติมีหลายแห่ง แห่งหนึ่งคือ องค์กรชื่อ WASC (Western Association of Schools and Colleges) ซึ่งอยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา การดำเนินงานในการขอประเมินการรับรองมาตรฐาน (Accreditation) ของโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยจาก WASC (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2538 : 1) มีดังนี้คือ

1. โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลโดยมีคณะกรรมการอำนวยการ (Steering committee) เป็นผู้กำหนดแนวทางให้คณะกรรมการกลุ่มต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้แต่งตั้งขึ้น

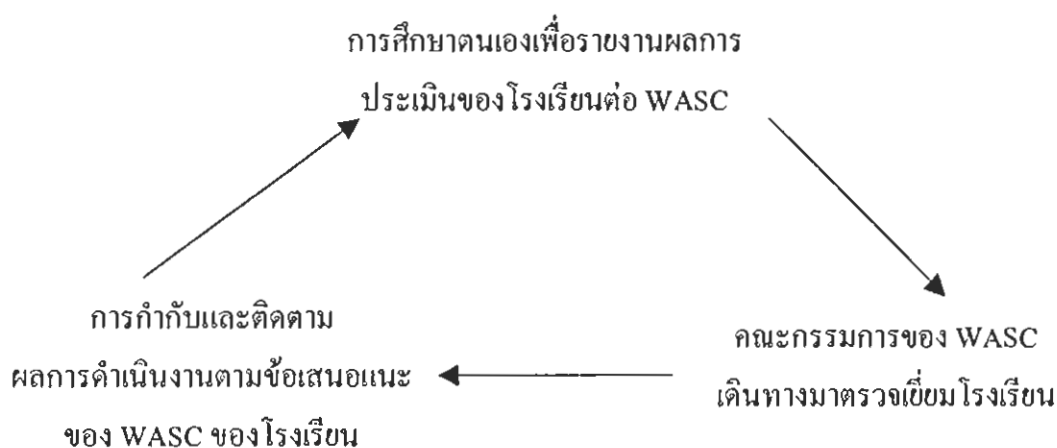
2. คณะกรรมการกลุ่มย่อยจะช่วยกันพิจารณาข้อดีข้อเสียของแต่ละวิชาที่โรงเรียนเปิดสอนรวมถึงการบริหาร การบริการ งานธุรการ สื่ออุปกรณ์การสอน อาคารสถานที่ ฯลฯ หลังจากทีคณะกรรมการกลุ่มย่อยได้ร่วมกันพิจารณาแล้วจะเขียนรายงานการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (Self-Study) ขึ้นมา

3. ต่อมาโรงเรียนเสนอรายงานการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (Self-Study) ดังกล่าวไปยังคณะกรรมการของ WASC ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาพิจารณา

4. WASC จะส่งคณะกรรมการตรวจเยี่ยมชมโรงเรียนเป็นเวลา 3 สัปดาห์เพื่อตรวจสอบสิ่งที่ทางโรงเรียนได้รายงานการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (Self-Study) เป็นความจริงหรือไม่

หลังจากที่ WASC เดินทางกลับไปประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วจึงจะประชุมพิจารณาว่าสมควรรับรองมาตรฐานให้แก่โรงเรียนนานาชาติแห่งนั้นหรือไม่ ถ้าสมควรรับรองมาตรฐานจะรับรองให้นานกี่ปี ปกติ WASC จะรับรองมาตรฐานให้แก่โรงเรียนนานาชาติแต่ละแห่งเป็นเวลานาน 6 ปีเท่านั้นซึ่งวงจรแสดงกระบวนการในการประเมินผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนนานาชาติของ WASC (1995 : 19) ปรากฏดังนี้

ภาพประกอบ 1 วงจรกระบวนการในการประเมินผลการดำเนินงาน

การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาให้กับโรงเรียนทางสถาบัน WASC (1995 : 1) จะพิจารณาถึงความเหมาะสมในหัวเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. ด้านปรัชญาและการจัดแบ่งส่วนงานของโรงเรียน โดยพิจารณาว่า โรงเรียนมีวัฒนธรรมองค์กรและกระบวนการในการปรับปรุงและพัฒนางานในด้านต่าง ๆ อย่างไร และมีความเหมาะสมหรือไม่

2. ด้านการให้บริการนักเรียนโดย WASC จะพิจารณาในเรื่องการบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียนการเตรียมนักเรียนให้มีความรู้ในด้านวิชาชีพและการบริการพิเศษในด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพทางการเรียนของนักเรียน

3. ด้านหลักสูตรการเรียน โดยพิจารณาในเรื่อง
 - 3.1 การให้ผู้เรียนมีทักษะแบบผสมผสานและกลมกลืน (Integration)
 - 3.2 วิธีการสอน
 - 3.3 ความต้องการพิเศษในด้านต่าง ๆ เช่น การสอนซ่อมเสริม
 - 3.4 หลักสูตรภาษาอังกฤษและทักษะการใช้ภาษาทั้งในด้านการพูด การฟัง การอ่านและการเขียน
 - 3.5 หลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือ ESL (English as a Second Language)
 - 3.6 หลักสูตรภาษาต่างประเทศ ควรมีหลากหลายให้นักเรียนได้เลือกเรียน
 - 3.7 หลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา
 - 3.8 หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์
 - 3.9 หลักสูตรวิชาพลศึกษา
 - 3.10 หลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์
 - 3.11 หลักสูตรวิชาศิลปะการแสดง และทัศนศิลป์
4. รายวิชาเสริมหลักสูตร โดยการพิจารณาถึงการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ
5. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานของโรงเรียน
6. ทำเลสถานที่ตั้งของโรงเรียน
7. สถานภาพทางการเงินของโรงเรียน
8. ห้องสมุดของโรงเรียน

3. หลักเกณฑ์การจัดตั้งและการบริหารจัดการ การเรียนการสอนระบบนานาชาติ

เพื่อให้การจัดตั้งและการบริหารจัดการการเรียนการสอนระบบนานาชาติเป็นไปในแนวทางเดียวกันและมีมาตรฐานเดียวกันตลอดจนมีความคล่องตัวในการบริหารโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2538)

1. การขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียน ผู้ประสงค์จะจัดตั้งโรงเรียนให้ปฏิบัติและดำเนินการตามเงื่อนไข ดังนี้

- 1.1 เสนอโครงการจัดตั้งโรงเรียนพร้อมหลักสูตรให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนพิจารณาทั้งรูปแบบและหัวข้อเรื่องในโครงการให้เป็นไปตามแบบที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนดท้ายหลักเกณฑ์นี้

1.2 ผู้เสนอโครงการต้องขอรับการรับรองมาตรฐานโรงเรียนจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ ตามเงื่อนไขระยะเวลาที่องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานกำหนด นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน

1.3 โครงการจัดตั้งโรงเรียนที่ผ่านความเห็นชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนแล้ว ภายใน 1 ปี ถ้าไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ถือว่าโครงการนั้นสิ้นสุด

1.4 นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ ฉบับนี้แล้วในการจัดตั้งโรงเรียนต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายกระทรวงและระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้อง

2. สถานที่และอาคารที่จะใช้ตั้ง โรงเรียน

ที่ดินสำหรับใช้จัดตั้งโรงเรียน ให้มีลักษณะดังนี้

2.1 โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาต้องมีเนื้อที่ไม่น้อยกว่า 90 ตารางวา

2.2 โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ต้องมีเนื้อที่ไม่น้อยกว่า 2 ไร่

2.3 ที่ดินที่ใช้ในการจัดตั้งโรงเรียนต้องเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน หรือเป็นที่เช่าที่มีลักษณะ ดังนี้

2.3.1 เป็นที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่ราชพัสดุที่ศาสนาสมบัติกลาง ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ขององค์การส่วนรัฐ หรือ

2.3.2 เป็นที่ดินของเอกชนแต่มีสัญญาเช่าซึ่งมีระยะเวลาเช่านับตั้งแต่วันขึ้นคำขอจัดตั้งโรงเรียน โดยแบ่งตามลำดับดังนี้

2.3.2.1 ระดับก่อนประถมศึกษา มีระยะเวลาเช่าได้ไม่น้อยกว่า 3 ปี

2.3.2.2 ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีระยะเวลาเช่าไม่น้อยกว่า

10 ปี

3. บริเวณโรงเรียนต้องมีลักษณะกว้างพอแก่กิจกรรมของโรงเรียนไม่ขัดต่อสุขภาพหรืออนามัยของนักเรียนไม่เป็นที่ประกอบกิจกรรมอื่น ๆ หรือเป็นที่อยู่อาศัยของบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของโรงเรียน การคมนาคมสะดวกตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีไม่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรมที่อาจเกิดอันตรายใดๆ หรืออยู่ใกล้สถานที่อื่นที่ไม่เหมาะสมแก่กิจกรรมของโรงเรียน ทั้งนี้ต้องจัดให้มีพื้นที่ว่างสำหรับพักผ่อนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของพื้นที่ที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนทั้งหมด

4. อาคารของผู้รับอนุญาต ให้จัดตั้งโรงเรียนต้องดำเนินการดังนี้

4.1 เสนอแบบแปลนที่ดินสร้างอาคารให้กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

เอกชนพิจารณาอนุมัติแบบและรายงานการก่อสร้าง

4.2 จัดให้มีห้องเรียนครบตามจำนวนชั้นเรียนที่เปิดสอนมีขนาดใหญ่เพียงพอที่จะรองรับนักเรียนในชั้นเรียนนั้น ๆ ใช้เกณฑ์คำนวณความจุ 1.50 ตารางเมตร ต่อ นักเรียน 1 คน และให้มีที่ว่างเหลือพอที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สะดวกและเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน และมีแสงสว่างเพียงพอและถ่ายเทอากาศได้ดี

4.3 จัดให้มีห้องประกอบจำนวนเพียงพอที่จะเอื้อต่อการบริหารกิจการโรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรและจำนวนนักเรียน

4.4 จัดให้มีที่รับประทานอาหารเพียงพอที่จะให้นักเรียนผลัดเปลี่ยนกันมาใช้ และมีความสะดวก

4.5 จัดให้มีห้องส้วมแยก ชาย-หญิง จำนวนเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

5. หลักสูตรผู้ขอรับอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนต้องเสนอหลักสูตรให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาอนุมัติ และต้องกำหนดให้มีการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยในทุกระดับชั้นตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

6. ชื่อโรงเรียนสามารถใช้ชื่อโรงเรียนเป็นภาษาต่างประเทศได้

7. คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน ผู้จัดการ ครูใหญ่ และครูผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนอาจเป็นบุคคลหรือเป็นนิติบุคคลที่มีคุณสมบัติดังนี้

7.1 บุคคลต้องมีสัญชาติไทยโดยกำเนิดมีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและมีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

7.2 นิติบุคคล

7.2.1 ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา

7.2.2 ต้องมีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

7.2.3 ผู้ลงนามแทนนิติบุคคลที่เป็นผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนต้องมีสัญชาติไทยโดยกำเนิด

7.2.4 มีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

8. ครูใหญ่ และ ครู ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

8.1 ครูใหญ่

8.1.1 มีสัญชาติไทย

8.1.2 มีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

8.1.3 มีประสบการณ์เป็นครูมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

8.1.4 มีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน

พ.ศ. 2525 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

8.2 ครู

8.2.1 มีสัญชาติไทย

8.2.2 มีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน

พ.ศ. 2525 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

8.2.3 สำหรับชาวต่างประเทศที่ขออนุญาตเป็นครูจะได้รับการยกเว้น ไม่ต้องมีความรู้ด้านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และได้รับการผ่อนผันเรื่องคุณสมบัติ สัญชาติไทย

8.3 นักเรียน รับเด็กชาวต่างชาติและเด็กไทยทั้งนี้เด็กไทยจะต้องมีจำนวนไม่เกินร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียนที่มีอยู่ทั้งหมด

9. ค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ

9.1 ค่าธรรมเนียมการเรียน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่โรงเรียนเรียกเก็บจากผู้ปกครองและหรือนักเรียนเพื่อเป็นค่าลงทะเบียนแรกเข้า ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงห้องสมุด ค่าบำรุงกีฬา ค่าเวชภัณฑ์ ค่าภาคปฏิบัติ หรือค่าวัสดุฝึก หรือค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าเล่าเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

9.2 ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ หมายความว่าค่าใช้จ่ายที่โรงเรียนเก็บจากผู้ปกครองหรือนักเรียนเพื่อเป็นค่าบำรุง ค่าสนับสนุน งบประมาณกิจการโรงเรียนหรือค่าบริการอื่น ๆ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมการเรียน

9.3 อัตราจัดเก็บ การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมติคณะรัฐมนตรี หรือเงื่อนไขกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องทั้งนี้อัตราที่จัดเก็บต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ

10. การบริหารการจัดการโรงเรียนนานาชาติเพื่อให้การดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนนานาชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง กระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนให้โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน เพื่อช่วยในการบริหารจัดการโรงเรียน โดยอาจมีผู้แทนคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน เพื่อช่วยในการบริหารจัดการโรงเรียน โดยอาจมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ และผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศร่วมคณะกรรมการด้วยได้

4. โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย

ความเป็นมาและโรงเรียนนานาชาติตามนโยบายของรัฐบาล

โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยเริ่มต้นเมื่อประมาณ 40 กว่าปีที่ผ่านมา โดยในยุคแรกเริ่มจากโรงเรียนจีนที่เปิดเป็นโรงเรียนสอนภาษาและโรงเรียนมิชชันนารี ซึ่งสอนนักเรียนที่เป็นบุตรหลานของชาวต่างชาติที่มาปฏิบัติงานในประเทศไทย ในระยะแรกมีโรงเรียนนานาชาติเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้นเนื่องจากการขออนุมัติจัดตั้งจะต้องพิจารณาเป็นราย ๆ ไปโดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี โรงเรียนนานาชาติที่ได้รับอนุญาตจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการแห่งแรก ได้แก่ โรงเรียนสถานศึกษานานาชาติ (International School Bangkok) ได้รับอนุญาตจัดตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อพ.ศ. 2500 แต่ดำเนินการสอนและก่อตั้งมาก่อนได้รับอนุญาต ตั้งแต่ พ.ศ. 2497 โรงเรียนสถานศึกษานานาชาติใช้หลักสูตรของอเมริกัน โดยมีสมาคมการศึกษาเพื่อเด็กนานาชาติ (International School Association (ISA)) เป็นเจ้าของ ทำการสอนระดับชั้นประถมถึงระดับชั้นมัธยมปลายมีผู้จัดการและครูใหญ่เป็นคนไทย เนื่องจากตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497 กำหนดให้เจ้าของ ครูใหญ่และผู้จัดการต้องมีสัญชาติไทยโดยกำเนิด (ช่อนกลิ่น พลอยมี. 2539 : 64)

ต่อจากนั้นเนื่องจากประเทศไทยมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจอย่างกว้างขวาง มีการลงทุนจากต่างประเทศจำนวนมากทำให้ชาวต่างประเทศหลั่งไหลเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพิ่มมากขึ้น คณะรัฐมนตรีในขณะนั้นเห็นความจำเป็นที่จะให้มีการเปิดโรงเรียนนานาชาติขึ้นอีกตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ เนื่องจากขณะนั้นมีโรงเรียนนานาชาติเพียงโรงเรียนเดียวไม่สามารถรับนักเรียนเพิ่มเติมได้จึงได้มีการจัดตั้งโรงเรียนร่วมฤดีวิเทศศึกษาขึ้นในปี พ.ศ. 2506 หลังจากนั้น ในปี พ.ศ. 2507 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้กรมวิเทศสหการรับเป็นเจ้าของโรงเรียนบางกอกพัฒนา ซึ่งจัดการเรียนการสอนให้กับบุตรหลานชาวต่างประเทศที่เป็นผู้เชี่ยวชาญประจำกรมต่าง ๆ ของหน่วยราชการไทยในขณะนั้นทำให้เกิดการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติเป็นกรณีพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีจำนวน 3 โรงเรียน ต่อมาสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นได้เสนอขอรัฐบาลไทยในปี พ.ศ.2517 ให้มีการจัดตั้งโรงเรียนสำหรับสอนบุตรหลานชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นการเฉพาะจากเดิมที่เคยตั้งอยู่ภายในบริเวณสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย และคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้มีการจัดตั้งได้เป็นกรณีพิเศษคือ โรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น ให้รับเฉพาะนักเรียนสัญชาติญี่ปุ่นเท่านั้น หลังจากนั้นเป็นเวลาประมาณ 10 ปีคณะรัฐมนตรีเห็นว่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่มีชาวต่างประเทศทำงานอยู่ตามโครงการต่าง ๆ จำนวนมาก มีความจำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษาให้กับบุตรของชาวต่างประเทศเหล่านั้นคณะรัฐมนตรีจึงมีมติในปี พ.ศ. 2526 อนุญาตให้มีการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติเชียงใหม่ ที่จังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้นอีก 1 โรงเรียน

โดยให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้รับใบอนุญาต ทำให้มีโรงเรียนนานาชาติทั้งสิ้นจำนวน 5 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2540 : 1)

ต่อมาในสมัยพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณเป็นนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศไทยมีการขยายตัวและเติบโตอย่างมาก จากผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาล ทำให้มีนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเป็นจำนวนมากซึ่งนักลงทุนเหล่านี้ได้พาครอบครัวของตนเองติดตามมาพำนักในประเทศไทยด้วยยังผลให้ความต้องการโรงเรียนสำหรับลูกหลานนักลงทุนเหล่านั้นเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว แต่โรงเรียนนานาชาติที่มีอยู่ในขณะนั้นไม่เพียงพอที่จะรับกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นได้ เนื่องจากรัฐบาลไม่อนุญาตให้ก่อตั้งโรงเรียน ขึ้นใหม่หรือขยายกิจการโรงเรียนเดิมได้อย่างไรก็ตามเพื่อจะยังประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงในประเทศไทยในขณะนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 อนุญาตให้มีการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้นได้และมีโรงเรียนนานาชาติได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการอีก 7 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนนานาชาติดิษยะสริน โรงเรียนไทยซิกซ์นานาชาติ โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอห์น โรงเรียนนานาชาติใหม่แห่งประเทศไทย โรงเรียนนานาชาติเอกมัย โรงเรียนประชาคมนานาชาติและโรงเรียนนานาชาติบางละมุง (ช่อนกลิ่น พลอยมี. 2539 : 64-65)

ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีในรัฐบาลสมัชชานายอานันท์ ปันยารชุนเป็นนายกรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายอนุญาตให้มีการขยายการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติได้อย่างเสรีเป็นครั้งแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 เป็นต้นมา ปรากฏว่าปัจจุบันได้มีภาคเอกชนทั้งบุคคลและนิติบุคคลให้ความสนใจที่จะจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติ ทั้งในพื้นที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเป็นจำนวนมากขึ้นโดยจากสถิติล่าสุด (พ.ศ. 2540) พบว่าจำนวนโรงเรียนที่จัดเป็นกลุ่มโรงเรียนนานาชาติที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการแล้ว มีจำนวนทั้งสิ้น 34 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2540 : 1-34) ซึ่งในจำนวนนี้เป็นทั้งโรงเรียนนานาชาติที่จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลแต่เดิมจำนวน 5 โรงเรียนและโรงเรียนประเภทเดียวกันที่เปิดใหม่อีกจำนวน 29 โรงเรียน

แต่โรงเรียนนานาชาติที่อยู่ในข่ายของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ครอบคลุมโรงเรียนนานาชาติ 5 โรง ดังนี้ คือ

1. โรงเรียนสถานศึกษานานาชาติ (International School Bangkok)
2. โรงเรียนนานาชาติร่วมฤดีวิเทศศึกษา (Ruamrudee International School)
3. โรงเรียนบางกอกพัฒนา (Bangkok Patana School)
4. โรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น (Thai-Japanese Association School)
5. โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอห์น (Saint John's International School)

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของโรงเรียนนานาชาติในสังคมไทยจะเห็นว่าปัจจุบันเป็นยุคที่โรงเรียนนานาชาติเริ่มมีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคมไทยมากขึ้น นับตั้งแต่ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้สามารถขยายการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยได้เมื่อปี พ.ศ. 2534 และอนุญาตให้เด็กไทยสามารถเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติได้ทุกระดับชั้นเพื่อเป็นการสนองความต้องการของผู้ปกครองคนไทยที่มีความประสงค์จะให้บุตรหลานได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีระบบการศึกษาแบบของต่างประเทศด้วยผู้ปกครองเหล่านี้ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของแนวโน้มในเรื่องคุณภาพของบุคลากรในการประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งโรงเรียนนานาชาติมีบทบาทในเรื่องการจัดการศึกษาให้แก่สังคมไทยในประเด็นดังต่อไปนี้ คือ (สุขวิช รังสิตพล. 2538 : 6-7)

1. ช่วยอำนวยความสะดวกด้านสถานศึกษาให้บุตรหลานของชาวต่างประเทศที่เข้ามาทำงานหรือพำนักอยู่ในประเทศไทย ทำให้ชาวต่างประเทศเหล่านั้นมีความมั่นใจในการทำงานในประเทศไทยเพราะบุตรหลานมีสถานที่เรียน

2. เนื่องจากรัฐบาลอนุญาตให้เด็กไทยเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติได้มีผู้ปกครองคนไทยที่ประสงค์ให้บุตรหลานได้เรียนในระบบการศึกษาต่างประเทศไม่จำเป็นต้องส่งเด็กไปเรียนยังต่างประเทศเช่นแต่ก่อน ทำให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวมีความอบอุ่นและมีความผูกพันกับสังคมและวัฒนธรรมไทยนอกจากนั้นยังสามารถลดจำนวนเงินตราที่จะหลั่งไหลไปยังต่างประเทศสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งเด็กไปเรียนต่างประเทศได้ด้วย

3. ผู้ปกครองเด็กไทยที่ส่งบุตรหลานเรียนในโรงเรียนนานาชาติจะเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการส่งเด็กไปเรียนต่างประเทศเพราะค่าใช้จ่ายของโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยไม่สูงเท่าโรงเรียนต่างประเทศ

4. ปัจจุบันรัฐมีนโยบายที่จะพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของเยาวชนไทย และประเทศยังคงขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว การที่รัฐบาลอนุญาตให้เด็กไทยเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติได้ทำให้โรงเรียนสามารถช่วยเตรียมเยาวชนไทยให้มีความรู้ความสามารถและทักษะด้านภาษาอังกฤษอย่างดีมีความสามารถที่จะสื่อสารในระดับนานาชาติและรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศด้านต่าง ๆ ได้

5. การเรียนการสอนในโรงเรียนนานาชาติมีลักษณะแตกต่างไปจากการเรียนการสอนในโรงเรียนไทยผู้ที่สอนเป็นครูชาวต่างประเทศที่ใช้วิธีการสอนตามแบบต่างประเทศที่ส่งเสริมให้เด็กรู้จักคิดและกล้าแสดงออกเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของเด็กต่อไปในอนาคต

6. การดำเนินกิจการโรงเรียนนานาชาติกระทำโดยภาคเอกชนเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการที่จะจัดการศึกษาให้กับชาวต่างประเทศ รัฐบาลไม่ต้องจัดงบประมาณในการสนับสนุนโรงเรียนประเภทนี้

7. การเปิดโอกาสให้มีการตั้งโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้นทำให้โรงเรียนอื่น ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชนต้องเร่งพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนเพื่อให้มีคุณภาพที่ดีทัดเทียมโรงเรียนนานาชาติ

8. โรงเรียนนานาชาติที่มีส่วนส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากก่อนที่ชาวต่างประเทศจะเข้ามาลงทุนในประเทศบุคคลเหล่านี้จะพิจารณาถึงสถานศึกษาที่จะสามารถให้บุตรเข้าเรียนได้ว่ามีจำนวนเพียงพอและคุณภาพดีสำหรับบุตรของตนหรือไม่ เมื่อเห็นว่ามีโรงเรียนนานาชาติเพียงพอและมีคุณภาพบุคคลเหล่านี้ก็จะมีความมั่นใจที่จะเข้ามาลงทุน

9. ปัจจุบันรัฐบาลอนุญาตให้เด็กไทยเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติได้ทุกระดับชั้นทำให้นักเรียนไทยมีโอกาสที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมของชาวต่างชาติแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และประเพณีอันดีงามของไทยให้ชาวต่างชาติได้ทราบ

10. มีส่วนช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคลากรของโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาโดยเฉพาะครูผู้สอนในการฝึกอบรมวิธีการสอนตามแบบของต่างประเทศซึ่งครูสามารถนำวิธีการสอนที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนที่ตนสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระบบนานาชาติ

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเรียนการสอนระบบนานาชาติในประเทศไทยไว้คือ

สุสดี ตรงต่อกร (2540 : 5) ได้กล่าวถึงแนวคิดของ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ว่าผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องกำหนดการบริหารจัดการ การเรียนการสอนระบบนานาชาติในด้านต่าง ๆ คือ

1. ด้านปรัชญาและจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของโรงเรียน
2. ด้านการจัดองค์การและโครงสร้างการบริหารในโรงเรียน
3. ด้านการจัดหลักสูตรและการสอนของโรงเรียน
4. ด้านการจัดบุคลากรในโรงเรียน
5. ด้านจัดการให้บริการต่าง ๆ ของโรงเรียน

1. ด้านปรัชญาและจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของโรงเรียน

ในการบริหารทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษาในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และในระดับโรงเรียนทุกสถาบันยึดตามปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการศึกษาของสถาบันของตนเพื่อใช้เป็นเครื่องกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานของคณะบุคลากรในโรงเรียนเพื่อจะค้นหาแนวทางในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมโดยให้บรรลุตามปรัชญา และจุดมุ่งหมายที่วางไว้ มีนักวิชาการการศึกษาได้กล่าวถึงปรัชญาและจุดมุ่งหมายไว้ดังนี้

วิญญู สาทร (2533 : 65) ได้กล่าวว่าการจัดการโรงเรียนต้องให้เหมาะสมกับปรัชญา วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในแบบการศึกษาชาติและตามที่โรงเรียน แต่ละแห่งตั้งวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างเพิ่มเติมขึ้นจากที่มีไว้อย่างกว้างๆ ในแผนการศึกษาดังกล่าว อย่างไรก็ตามผู้บริหารหรือครูใหญ่ของแต่ละโรงเรียนต้องทำความเข้าใจกัน ให้ครูในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียนอย่างแจ่มชัด ซึ่งจากความเข้าใจดังกล่าวต้องทำเป็นประจำทุกต้นปีการศึกษาและทุกครั้งที่ครูใหม่เข้ามาทำงาน นอกจากนี้ อุทัย บุญประเสริฐ (2532 : 67) ยังกล่าวได้ว่า ปรัชญาจะแสดงถึงความต้องการในระดับ อุดมคติหรือระดับของเจตนารมณ์ที่เป็นความปรารถนาอย่างแรงกล้า

สำหรับในเรื่องของจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของโรงเรียนนั้น อุทัย บุญประเสริฐ (2532 : 63-67) ได้อธิบายว่าจุดมุ่งหมายเป็นสิ่งที่แสดงถึงทิศทางในการทำงานเพื่อนำไปสู่การบรรลุ ถึงปรัชญา ปณิธาน เจตนารมณ์ หรืออุดมคติซึ่งเป็นการแสดงทิศทางกว้าง ๆ (Broad direction) แต่แสดงให้เห็นทิศทางในการดำเนินงานที่เน้นเฉพาะและชัดเจนมากยิ่งขึ้น ส่วนจำเนียร ศิลพานิช (2538 : 7) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาเปรียบเสมือนตัวกำหนดเส้นทางการศึกษาให้ไปสู่ เป้าหมายหรือเป้าประสงค์ที่วางไว้ เนื่องจากในการจัดการศึกษาที่จะให้บรรลุตามเป้าหมายหรือ ปรัชญาที่วางไว้ จำเป็นจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนถูกต้องและเหมาะสมและมีความเข้าใจตรงกัน ดังนั้นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาก็คือ เนื้อหาสาระจุดมุ่งหมาย ควรจะมีเนื้อหาสาระ 3 ประการคือ

ประการที่ 1 เกี่ยวกับหน้าที่และข้อมูลผูกพันของสถาบันการศึกษา หมายถึง การแสดง เจตจำนง เช่นการศึกษาในประเทศไทยนั้นจัดขึ้นเพื่อใครและจะพยายามก่อให้เกิดการพัฒนาทาง ใดบ้าง

ประการที่ 2 ต้องแสดงให้เห็นถึงลักษณะของความรู้ที่ขีดเป็นหลักในการให้การศึกษาแก่ ผู้เรียนลักษณะของความรู้นั้นหมายถึง เป็นความรู้ประเภทอะไร เมื่อเรียนไปแล้วจะนำไปใช้ ประโยชน์อะไร

ประการที่ 3 ต้องแสดงให้เห็นถึงลักษณะคุณสมบัติของผู้จบการศึกษาไปแล้วว่าจะเป็น คนที่มีคุณลักษณะมีความรู้ ความคิด และค่านิยมอย่างไร

จากปรัชญาและจุดมุ่งหมายที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้สรุปได้ว่า ในการวางแผนบริหาร โรงเรียน ผู้บริหารมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดปรัชญาและจุดมุ่งหมายของโรงเรียนให้ชัดเจนเพื่อ ที่บุคลากรผู้ร่วมงานทุก ๆ คนจะได้ทราบและมีความเข้าใจถูกต้องตรงกันเพราะการดำเนินการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนจะมีทิศทางไปในแนวทางใดข้อมั่นอยู่กับปรัชญาหรือ ความเชื่อพื้นฐานทางการศึกษาเป็นสำคัญ โดยปรัชญาหรือแนวความคิดความเชื่อนี้จะเป็นสิ่งที่

กำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายและเป้าหมายของการดำเนินงานทางการศึกษาของโรงเรียน

2. ด้านการจัดองค์กรและโครงสร้างของการบริหารโรงเรียน

ถวัลย์ บุญแสน (2532 : 25) ได้กล่าวถึงความคิดของ วัฒนา สุตรสุวรรณ ว่าหัวหน้างานหรือผู้บริหารองค์การทุกชนิดจะมีหน้าที่สำคัญอยู่ 2 ประการคือ O และ M (Organization และ Management) ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดแบ่งหน่วยงานและการประสานงานของหน่วยงาน

อาจกล่าวได้ว่าการบริหารการศึกษาในโรงเรียนนั้นผู้บริหารจะมีหน้าที่อยู่ 2 ประการคือการจัดการองค์การและโครงสร้างระบบการบริหารงานภายในโรงเรียนและการบริหารงานโดยเฉพาะในด้านการจัดองค์กรและโครงสร้างระบบบริหารโรงเรียนนั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้งานในองค์การใด ๆ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและได้รับผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ดังแนวความคิดของ จำเริญ จวงตระกูล (2530 : 11) ที่กล่าวว่า องค์การทุกองค์การมีจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์เฉพาะองค์การ ซึ่งจุดมุ่งหมายก็คือเป้าหมายที่องค์การต้องปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมายจึงกำหนดให้องค์การมีภาระที่จะต้องปฏิบัติ องค์การทุกองค์การจึงควรจะได้กำหนดจุดมุ่งหมายของตนไว้อย่างชัดเจน จากจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ดังกล่าวข้างต้น จะทำให้สามารถกำหนดหน้าที่ ที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ และจากหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัตินี้ก็ทำให้เราสามารถกำหนดการปฏิบัติการได้ซึ่งการปฏิบัติการนี้ก็คือ งานส่วนหนึ่งซึ่งเป็นส่วนสำคัญของหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตนเอง ต่อจากนั้นก็อาจจะต้องกำหนด โครงสร้างขององค์การขึ้น โดยจัดทำแผนภูมิองค์การขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประกอบการบริหารงานขององค์การต่อไป

ภายในองค์การยังมีองค์กรย่อยแยกลงไปอีกหลายองค์กร องค์กรย่อยภายในองค์การนี้มีส่วนสำคัญต่อการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าใจ โครงสร้างขององค์การหรือหน่วยงานของตน จะได้ทราบว่าตนเองขึ้นอยู่กับจุดไหน ในองค์การ สายงานที่ตนสังกัดอยู่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับใครบ้าง จุดมุ่งหมายขององค์การใหญ่เป็นอย่างไร บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนมีอยู่อย่างไร องค์กรของตนเป็นสายงานหลักหรือสายงานย่อย หัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาของเราคาดหวัง หรือต้องการให้เราทำอะไรบ้าง และเราจะตอบสนองความคาดหวัง ความต้องการของเขาได้อย่างไร ซึ่งหากดูแผนภูมิโครงสร้างขององค์กรประกอบแล้วเราจะเห็นได้ชัดเจน (จำเริญ จวงตระกูล. 2530 : 9) ดังนั้นการจัดทำแผนภูมิเพื่อแสดงถึงรูปงานและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ กับโครงสร้างขององค์การใหญ่ ตลอดจนการจัดทำรายละเอียดเพื่อแสดงการพรรณานาหน้าที่งานต่างๆ ในองค์การจึงเป็นหน้าที่สำคัญที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติจัดทำเพื่อความสัมฤทธิ์ผลงานในองค์การหรือสถาบันโรงเรียน การจัดองค์การจึงมีความสำคัญอย่างอื่นสำหรับการบริหารงานใด ๆ ในองค์การ เพราะการจัดองค์กรที่ดีจะช่วยอำนวยความสะดวกในการ

ปฏิบัติงานทำให้งานสามารถดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น เป็นผลให้การดำเนินงานตามแบบสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ดังนั้นองค์การนั้นก็ย่อมประสบผลสำเร็จในการดำเนินกิจการของตน ซึ่งจะขอกล่าวถึงความหมายของการจัดองค์การไว้ดังนี้

แมคลานี่ (มีศักดิ์ ว่องประชาภูถ. 2527 : 15 ; อ้างอิงจาก McLamy. 1964 : 11) กล่าวถึงความหมายของการจัดองค์การ คือ การจัดวางระเบียบให้กิจการต่าง ๆ ขององค์การมีความสมดุล โดยกำหนดว่า ใครมีหน้าที่ทำอะไร มีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบรรลุตามแผนที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ฟลิปโป (Flippo. 1969 : 99) ได้ให้ความหมายของการจัดองค์การว่า หมายถึง กระบวนการที่จะสามารถทำให้การประกอบการขององค์การบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ยังได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมไว้ด้วยว่ากระบวนการในการจัดองค์การนั้น มักจะประกอบด้วยองค์ประกอบขั้นมูลฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ ความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่และความพร้อมที่จะให้ตรวจสอบทั้งนี้เพราะว่าในทุกองค์การย่อมจะต้องประกอบด้วยคน หน้าที่การงานและปัจจัยทางกายภาพต่าง ๆ ขององค์การ จันงศ์ สมประสงค์ (2518 : 18-20) ได้กล่าวว่า การจัดองค์การหมายถึง การเตรียมการเกี่ยวกับการจัดการบุคคลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ร่วมกันของหน่วยงาน และทุกคนสามารถปฏิบัติงานตามที่กำหนดให้ทำอย่างมีความสัมพันธ์กันทุกกลุ่ม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามสายการติดต่อสื่อสาร และตามสายแห่งอำนาจหน้าที่อย่างแน่ชัด

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากความหมายของการจัดองค์การที่กล่าวมาข้างต้นแล้วจึงอาจสรุปได้ว่า การจัดองค์การ หมายถึง การจัดกลุ่มงานหรือกิจกรรมการดำเนินงานขององค์การให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ร่วมกันของหน่วยงาน โดยการแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานและบุคคลซึ่งมีการกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน แสดงการแบ่งงานและการรวมหน่วยงาน แสดงสายการบังคับบัญชา ตลอดจนแสดงลำดับขั้นตอนของการสื่อสารเพื่อก่อให้เกิดเอกภาพในการบริหารองค์การให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยส่วนรวมขององค์การ

นอกจากนี้ในเรื่องของการจัดองค์การ สมพงษ์ เกษมสิน. (2526 : 114) ได้ยกข้อสรุปของมาลัย หุวะนันท์ ว่า ในการจัดองค์การนั้นควรประกอบด้วยหลักการที่สำคัญคือ

1. วัตถุประสงค์
2. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ
3. ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชา
4. สายการบังคับบัญชา
5. ช่องการบังคับบัญชา
6. การร่วมมือประสานงาน

7. หลักของการทำงานชำนาญเฉพาะ

8. เอกภาพในการบังคับบัญชา

อย่างไรก็ตาม รูปแบบของการจัดโครงสร้างระบบการบริหารโรงเรียนขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของแต่ละโรงเรียน ความพร้อม ความต้องการ ความจำเป็น และเทคนิคของผู้บริหารโรงเรียนและนอกจากนี้การจัดสายงานการบริหารงานของโรงเรียนหัวใจสำคัญของโรงเรียนคือผู้บริหารควรกระจายอำนาจให้อาจารย์ในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด โดยอาจจะจัดเป็นรูปแบบของคณะกรรมการบริหารในฝ่ายต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อเกิดเอกภาพในการบริหารโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนของโรงเรียน

หลักสูตร (Curriculum) หมายถึง ประมวลผลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอนได้จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะที่ตั้งไว้ (สันต์ ธรรมบำรุง, 2527 : 105) ซึ่งในเรื่องนี้ ทาบา (สงัด อุทรานันท์, 2532 : 236-244 ; อ้างอิงจาก Taba, 1962 : 422) ได้กล่าวไว้ว่า ส่วนประกอบที่จำเป็นของหลักสูตรทุกหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบในลักษณะใดก็ตาม ส่วนประกอบที่สำคัญที่สุด กล่าวได้ในรายละเอียดดังนี้คือ

1. จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ

จุดมุ่งหมายนับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งของหลักสูตร จุดมุ่งหมายเป็นเครื่องชี้ถึงเป้าหมายและเจตนารมณ์ของหลักสูตร โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทที่ 1 คือ จุดมุ่งหมายทั่วไป และประเภทที่ 2 คือจุดมุ่งหมายเฉพาะ

1.1 จุดมุ่งหมายทั่วไปเป็นจุดมุ่งหมายที่กล่าวไว้กว้าง ๆ เป็นลักษณะของปรัชญาและเน้นค่านิยมมากกว่าการเน้นทางจิตวิทยา จุดมุ่งหมายโดยทั่วไปของหลักสูตรจะแสดงถึงจุดหมายและเจตนารมณ์โดยทั่วไปว่าหลักสูตรมีความประสงค์ต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นเช่นใด

1.2 จุดมุ่งหมายเฉพาะ เป็นจุดมุ่งหมายที่เน้นการประยุกต์ใช้มากกว่าเน้นจุดมุ่งหมายเฉพาะในหลักสูตรก็คือจุดมุ่งหมายที่กล่าวไว้ในส่วนที่เป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่มวิชาต่างๆ ที่อยู่ในหลักสูตร

2. เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้

เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นสื่อกลางที่จะพาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ที่ได้กำหนดไว้ เนื้อหาสาระที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อาจแบ่งออกได้ 5 ประเภท ดังกล่าวได้ในรายละเอียดดังนี้คือ

2.1 ข้อเท็จจริงและความรู้ ซึ่งถือว่าเป็นเนื้อหาสาระของความรู้ที่สามารถถ่ายทอดได้ง่ายที่สุด เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือความรู้เบื้องต้นที่จะนำไปสู่ความคิด

รวบยอดและเข้าใจในหลักการต่าง ๆ ตลอดจนนำไปสู่การคิดแก้ปัญหาหรือเกิดความคิดสร้างสรรค์
ที่ผู้เรียนจะต้องเรียนในช่วงเวลาต่อไป

2.2 ความคิดรวบยอดและหลักการ คือเนื้อหาสาระในระดับที่สูงขึ้นมาจาก
ข้อเท็จจริงซึ่งผู้เรียนจะเกิดความคิดรวบยอดหรือมีความเข้าใจในกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ผู้เรียนจะต้องมี
ความรู้พื้นฐาน ที่เป็นข้อเท็จจริง ถ้าเจตนารมณ์ของหลักสูตรต้องการจะให้ผู้เรียนเกิดความคิด
รวบยอดหรือเรียนรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ใด ก็สามารถบรรจุเนื้อหาสาระของสิ่งเหล่านั้นไว้ในหลักสูตร
อันที่จะนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งเหล่านั้นให้เพียงพอ

2.3 การแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ เป็นความรู้ที่อยู่ในระดับสูงสุดเป็นการ
เรียนรู้โดยอาศัยสติปัญญา หลักสูตรจะมีคุณค่าสูงเพียงใด มักจะพิจารณาจากความสำเร็จของหลักสูตร
ในการพัฒนาความคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหาและสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียนเป็นประการ
สำคัญ เนื้อหาสาระของหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาความเจริญทางสติปัญญา ควรที่จะมุ่งที่เนื้อหาสาระที่
เกี่ยวกับการแก้ปัญหาและการแสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้เรียนจะต้องอาศัยความรู้ขั้นต้น
คือความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง มีความคิดรวบยอดและเข้าใจในหลักการต่าง ๆ การกำหนดเนื้อหา
สาระเกี่ยวกับการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ไว้ในหลักสูตรก็เท่ากับว่าได้บรรจุเนื้อหาสาระ
เกี่ยวกับข้อเท็จจริงและความคิดรวบยอด

2.4 เจตคติและค่านิยม เป็นเนื้อหาสาระอีกประเภทหนึ่ง ที่มีความสำคัญและมีความ
จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหลักสูตรทุกประเภท การพัฒนาสติปัญญาและร่างกายโดยไม่คำนึงถึงการ
พัฒนาทางด้านเจตคติและค่านิยมอาจนำอันตรายมาสู่มวลมนุษยชาติ เช่น การสอนคนให้มีความรู้
ความสามารถในการคิดค้นพลังงานนิวเคลียร์แต่เพียงอย่างเดียว แต่ไม่ได้มุ่งพัฒนาเจตคติและ
ค่านิยม ไปด้วยว่าพลังงานนิวเคลียร์ควรจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ จึงกล่าวได้
ว่าเจตคติและค่านิยมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง การพัฒนามนุษย์จึงจำเป็นจะต้องพัฒนาให้เจริญ
ก้าวหน้าภายใต้ความรับผิดชอบและตระหนักถึงเจตคติและค่านิยมที่มีต่อมนุษยทั้งปวง

2.5 ทักษะทางกาย หลักสูตรที่ดีไม่ควรคำนึงถึงการพัฒนาทางด้านสติปัญญาแต่เพียง
อย่างเดียว แต่ควรที่จะมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปด้วยโดยใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายให้เกิดประโยชน์
ต่อการดำรงชีวิต เนื้อหาสาระเกี่ยวกับทักษะทางกายนี้จะมีค่าสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับหลักสูตร
ที่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพ เป็นต้น

ตามที่นักวิชาการทางการศึกษา ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรและการเรียน
การสอน พอสรุปได้ว่าหลักสูตรที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้นจะต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่
ต้องการให้ผู้เรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ หลักสูตรที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้นต้องมีความเหมาะสมกับ
วุฒิภาวะของผู้เรียนแต่ละระดับ เหมาะสมกับความต้องการของสังคมและสภาพของท้องถิ่น

ส่วนการจัดการเรียนการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับวุฒิภาวะของนักเรียนอย่างเหมาะสม รวมทั้งจัดให้มีการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ แก่ครูผู้สอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนการสอน ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2519 : 5) ได้กล่าวว่า การสอนคือ กระบวนการจัดให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ การสอนเป็น พฤติกรรมของผู้สอนการเรียนเป็นพฤติกรรมของผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนนี้อาจแยกเป็น อิสระจากกันได้ แต่ในรูปของการศึกษากระบวนการเรียนการสอนย่อมเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันใน ลักษณะที่ การศึกษามุ่งจัดการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ตามแนวทางที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ แนวความคิดดังกล่าวสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ ไว้ว่าการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่ครูและเด็กกระทำร่วมกัน ถ้าจะแยกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่เป็น การเรียนคือกิจกรรมที่เด็กต้องทำ และส่วนที่เป็นการสอน คือ กิจกรรมที่ครูทำ แต่ในทางการปฏิบัติ ทั้ง 2 อย่างนี้ต้องกระทำไปพร้อมๆ กัน จึงเรียกรวมกันว่า การเรียนการสอนซึ่งมีหลักการจัดการ เรียนการสอนดังที่ ปรีชา กัมภิรปกรณ์ (2526 : 182) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนมีหลักการ สำคัญ 3 ประการคือ

1. ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติเพื่อให้เกิด การเรียนด้วยความเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้มากกว่าการจำ
2. ครูควรใช้วิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงปัญหา และสามารถเข้าใจ ปัญหา ได้มีความคิดวิจารณ์ และรู้จักนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นวิธีการ สอนจะต้องแนะนำนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งวิทยาการ การสังเกต การอภิปราย และการถกแถลงปัญหา เป็นต้น มากกว่าจะทำการสอนโดยการบอกเล่าให้ นักเรียนจดจำคำสอนของครู
3. เนื้อหาวิชาที่จัดให้นักเรียนจะต้องผสมผสานกัน และแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มวิชาให้มากที่สุด

นอกจากนี้ กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 6) ยังได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารที่จะต้องปฏิบัติจัดทำโดยการจัดการเรียนให้มี ความเหมาะสม มีการสอนที่ถูกต้อง ตลอดจนมีการอำนวยความสะดวกเพื่อให้การจัดการเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หลักที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอน คือ ควรจัดความรู้ และคุณสมบัติอื่นที่ต้องการให้แก่ผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียน

ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เนื้อหาที่สอนควรให้ยึดหยุ่นตามเหตุการณ์ตามสภาพของชุมชน ในท้องถิ่น ตลอดจนความสนใจของผู้เรียน

4. ด้านการจัดบุคลากรในโรงเรียน

บทบาทของบุคลากรในโรงเรียน บุญมี เฌรยอค (2529 : 163) ได้กล่าวว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอนซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่สำคัญ ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ การจัดโครงการดำเนินงานของโรงเรียนการจัดโครงการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรและปรับปรุงให้ใช้หลักสูตรให้เหมาะสมอยู่เสมอ เตรียมครูในโรงเรียนเพื่อให้สามารถนำหลักสูตรเข้าสู่ห้องเรียน อย่างได้ผลดีที่สุดแนะนำและควบคุมดูแลการสอนของครูให้ดำเนินไปตามโครงการสอน จัดประชุมครูเพื่อพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียดเป็นรายวิชา เพื่อניתเทศการใช้หลักสูตรแก่ครูวิเคราะห์หลักสูตรและเสนอแนะแนวความคิดเห็นในการปรับปรุงและการประเมินผลการใช้หลักสูตรหัวหน้าหมวดวิชาจะต้องรู้รายละเอียดและเข้าใจองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นอย่างดีรับผิดชอบในการดำเนินการสอน จัดทำประมวลการสอนในหมวดวิชาของตน ปรับปรุงการเรียนการสอน จัดหาตำราเรียน หนังสือประกอบการเรียนการสอนค้นคว้าหาวิธีการสอนใหม่ๆ เป็นที่ปรึกษาครูในหมวดวิชา ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ประสานงานภายในหมวดวิชา นอกจากนี้ยังมีหน้าที่จัดอาคารสถานที่ ของบประมาณจากฝ่ายวิชาการ ส่งเสริมชุมนุมทางวิชาการ จัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียน ครูสอน เป็นบุคลากรที่สำคัญมากต่อการใช้หลักสูตร ไปสู่การสอนไปสู่ผู้เรียนโดยตรงจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในตัวหลักสูตรและรายวิชาที่ตนรับผิดชอบในการสอนเป็นอย่างดีมีเทคนิค วิธีสอนที่ดี รู้จักเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน มีความรู้ในสาขาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้งและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการใหม่ ๆ มีความรู้ในการจัดการและบริหารอาคารสถานที่ที่ใช้สอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะวิชา และมีความรู้ทางด้านวิชาชีพอย่างเพียงพอ

ตามที่นักวิชาการทางการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น เกี่ยวกับบทบาทของบุคลากรในโรงเรียน พอสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ครูฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนจะต้องจัดโครงการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา รวมถึงการพัฒนาในด้านความรู้ตึกนึกคิดและด้านวิชาการของเด็ก อันจะส่งผลให้เด็กมีความรู้ ความสามารถทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรต้องการ

5. ด้านการจัดให้บริการต่าง ๆ ของโรงเรียน

งานด้านบริการถือเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งของโรงเรียนซึ่งเป็นงานที่เอื้อประโยชน์ต่อนักเรียนรวมถึงผู้ปกครองนักเรียน ดังที่ กิติมา ปรีดีติติก (2532 : 167-168) กล่าวว่างานบริการนักเรียนเป็นงานที่สำคัญในการช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง ทางโรงเรียนจะต้องจัดการบริการให้ครอบคลุมดังนี้ การบริการห้องสมุด การบริการแนะแนว การบริการสุขภาพ การบริการอาหารกลางวัน ความปลอดภัยและการบริการรถรับ-ส่งนักเรียน ดังนี้

วิภาพร ครันสิงห์พิทักษ์ (2545) การจัดบริการสุขภาพให้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียน โรงเรียนจะต้องจัดให้มีห้องพยาบาลไว้ตรวจสอบสุขภาพนักเรียน การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักเรียนที่ประสบอุบัติเหตุหรือที่ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย

การบริการสุขภาพเป็นหน้าที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน เพราะการมีสุขภาพกายและจิตที่ดีนำไปสู่การมีชีวิตที่มีคุณภาพโรงเรียนอนุบาลจึงมีมาตรฐานต้องมีการส่งเสริมสุขภาพเด็กที่ถูกต้อง มีสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน มีสวัสดิการการศึกษาและมีห้องปฐมพยาบาล

สำหรับการบริการด้านอาหารกลางวันในโรงเรียนถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่ง การส่งเสริมโภชนาการที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาสุขภาพอนามัยของนักเรียน ดังที่ จินคณา สรายุทธพิทักษะ (2536 : 82) กล่าวว่า การจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นการส่งเสริมสุขภาพนักเรียนในด้านโภชนาการรวมทั้งเป็นการช่วยเหลือผู้ปกครองนักเรียนการจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน ควรจัดให้เหมาะสมกับความต้องการทางด้านโภชนาการของนักเรียนตลอดจน มีการควบคุม ดูแลเกี่ยวกับสุขาภิบาลให้ถูกต้อง

การบริการรถรับส่งนักเรียน ประสพศรี อึ้งดาว (2535) ได้กล่าวถึงสวัสดิภาพของเด็กเกี่ยวกับนักเรียนเรื่องรถโรงเรียน รถโรงเรียนต้องอยู่ในสภาพที่เรียบร้อย โรงเรียนควรกำหนดเวลารถรับ-ส่งที่แน่นอน ทั้งคนขับ และครูที่คุมรถต้องรับผิดชอบต่ออันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับเด็ก เช่น การลงจากรถ การอยู่บนรถ ครูควรกระตุ้นให้เด็กได้เรียนรู้ เรื่องความปลอดภัย

ขอข่ายการบริหารงานด้านบริการนักเรียน คือ การดำเนินงานเกี่ยวกับข้อกำหนดของโรงเรียนที่เอื้อประโยชน์ต่อนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนในการดำเนินการจัดกิจกรรมนอกเหนือจากการเรียนการสอน

และผู้วิจัยศึกษาการบริหารจัดการ โรงเรียนเอกชนนานาชาติในต่างประเทศและในประเทศไทย จากเอกสารประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน (เอกสารประชาสัมพันธ์. 2545) คือ

1. โรงเรียนอนุบาลนานาชาติแฮปปี้คิดส์ (Happy Kids International Kindergarten)
2. โรงเรียนอนุบาลมิสซิสซิปปี (Mississippi Kindergarten)
3. โรงเรียนอนุบาลนานาชาติซี ไซฟอง (Seeh Phinong International Kindergarten)

4. โรงเรียนอนุบาลนานาชาติไฮโร (Hiroo International Kindergarten)
5. โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูวส์ (St. Andrews International School Bangkok)
6. โรงเรียนนานาชาติรีเจนท์ กรุงเทพฯ (International School of the Regents Bangkok)
7. โรงเรียนนานาชาติท็อปซีเทอร์วี่ (Topsy Turvy International School)
8. โรงเรียนนานาชาติรัศมี (Rasami International School)

โดยนำทั้ง 8 โรงเรียนมาสังเคราะห์ในแต่ละด้าน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การบริหารจัดการของโรงเรียนเอกชนนานาชาติระดับอนุบาล ในด้านต่าง ๆ

โรงเรียน / การบริหารจัดการ ด้านต่าง ๆ	ด้านปรัชญาและ จุดมุ่งหมายฯ	ด้านการจัด องค์กรและ โครงสร้าง การบริหาร	ด้านการจัด หลักสูตร การเรียน การสอน	ด้านการจัด บุคลากร ในโรงเรียน	ด้านการจัดการ ให้บริการของ โรงเรียน
1. Happy kids International Kindergarten	1. พัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ และความคิดรวบยอดให้แก่เด็ก 2. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับ ความพร้อมของเด็ก 3. จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ให้เกิดความอบอุ่นต่อเด็ก 4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมใน กิจกรรมของ โรงเรียน	1. จัดผู้สอนคอย เอาใจใส่ ดูแล เรื่องความปลอดภัย และสัมพันธ์ กับครอบครัว ของนักเรียน 2. ครูดูแลผู้ปกครองร่วมกันจัดการศึกษาให้กับ เด็ก	1. ด้านภาษา จัดสอนภาษา อังกฤษและ ภาษาอังกฤษเรียน คอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ต 2. ด้านพลศึกษา ให้เด็กมีสุขภาพ แข็งแรง ฝึกว่ายน้ำ บิมนาสติก โยคะ 3. ด้านสังคม ให้เด็กเกิดการ เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม	1. ครูผู้สอนมี ประสบการณ์ สอนอนุบาล โดยตรง 2. ครูผู้สอน ดูแล เอาใจใส่ในความ ปลอดภัยของ นักเรียน	1. อาหารกลางวัน 2. รถรับ-ส่ง
2. Mississippi Kindergarten	1. ให้โรงเรียนมีความคิดรวบยอด และมีการพัฒนา ทางสติปัญญา 2. ให้เด็กได้มี โลกทัศน์ ประสบการณ์ แนวคิด 3. ให้เด็กมีทักษะ ทางการพูด อ่าน เขียน	1. จัดครูผู้สอน โดยใช้สัดส่วน ครู : นักเรียน 1:22 2. ครูในโรงเรียน จะต้องร่วมมือกัน ในการที่จะจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก	1. การจัดหลักสูตร แบบบูรณาการ โดยใช้วิธีจัดศูนย์ การเรียน 2. ด้านภาษาให้ เด็กได้ฝึกทักษะ อ่าน ฟัง คิด พูด เขียน	1. ครูในโรงเรียน ทุกคนต้องเอาใจ ใส่ ดูแลนักเรียน ให้ได้รับความรู้ และความปลอดภัย 2. ครูในโรงเรียน ทุกคนต้องเอาใจ ใส่ ดูแลนักเรียน ให้ได้รับความรู้ และความปลอดภัย	1. บริการรถ รับ-ส่งนักเรียน

ตาราง 2 (ต่อ)

โรงเรียน / การบริหารจัดการ ด้านต่าง ๆ	ด้านปรัชญาและ จุดมุ่งหมายฯ	ด้านการจัด องค์การและ โครงสร้าง การบริหาร	ด้านการจัด หลักสูตร การเรียน การสอน	ด้านการจัด บุคลากร ในโรงเรียน	ด้านการจัดการ ให้บริการของ โรงเรียน
	4. ให้เด็กได้เกิด การเรียนรู้ในการ จัดการความรู้เกี่ยวกับ ทางอารมณ์และ ทางสังคม 5. ส่งเสริม ศักยภาพในเชิง ความคิด สร้างสรรค์ของ เด็ก	3. การบริหาร จัดการโรงเรียน ผู้บริหารจะต้อง จัดให้มีการ สัมมนาเพื่อ พัฒนาบุคลากร ในองค์กรให้มีความรู้ อย่าง ค่อนข้าง	--	2. ครูในโรงเรียน จะต้องประสาน สัมพันธ์กับ ผู้ปกครองในการ ที่จะให้ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษา เพื่อ ความก้าวหน้า ของนักเรียน	--
3. Seeh Phinong International Kindergarten	1. ให้เด็กเกิด ความอบอุ่น ใน โรงเรียน ให้เด็ก ได้รู้ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของ กลุ่ม 2. ให้เด็กได้เกิด ความเชื่อมั่น ใน ตนเอง พัฒนา ความรู้เกี่ยวกับ อีสระ 3. ให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะที่จำเป็น ในการแก้ปัญหา ได้	1. จัดบุคลากรให้ เหมาะสมกับ จำนวนนักเรียน 2. การคัดเลือก บุคลากรต้องเป็น ผู้ที่มีความรู้และ วุฒิต่างการศึกษา ตรงตามที่หลัก สูตรกำหนด 3. บุคลากรใน โรงเรียนจะต้องมีการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง	1. ความรู้: ให้ เด็กได้มีการเรียน รู้เกี่ยวกับการแสดง ออกจากความคิด มีการเสริมทักษะ ความสามารถที่ จะแก้ไขปัญหา ได้ 2. ประสบการณ์: ให้เด็กได้รับ ประสบการณ์ โดยตรง พัฒนา ตนเองอย่างมี อีสระทาง ความคิด	1. ครู และ บุคลากรใน โรงเรียน รวมถึง ผู้ปกครองของ นักเรียนมีส่วน สัมพันธ์กันในการ ที่จะเสริม สร้างให้กับเด็ก 2. ดูแล เอาใจใส่ ให้เด็กได้รับ ความอบอุ่นและ ปลอดภัย	1. บริการรองรับ - ส่งนักเรียน

ตาราง 2 (ต่อ)

โรงเรียน / การบริหารจัดการ ด้านต่าง ๆ	ด้านปรัชญาและ จุดมุ่งหมายฯ	ด้านการจัด องค์การและ โครงสร้าง การบริหาร	ด้านการจัด หลักสูตร การเรียน การสอน	ด้านการจัด บุคลากร ในโรงเรียน	ด้านจัดการ ให้บริการของ โรงเรียน
	--	--	3. สังคม : ให้เด็ก ได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ สร้างเพื่อนใหม่ เพื่อให้เด็กได้มีความรู้เกี่ยวกับเขา เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสังคม ในโรงเรียน	--	--
4. Hiroo International Kindergarten	1. การศึกษานานาชาติควรมี จะมีความเข้าใจ ความร่วมมือกัน ทุกๆ ฝ่าย 2. กำหนดกฎ ระเบียบวิธีที่จะทำ ให้เด็ก ๆ มีความ สามารถในการที่จะช่วยเหลือกัน เกิดองค์ความรู้ ในการอยู่ร่วมกัน ครูและผู้ปกครอง จะต้องเป็นผู้ช่วย ที่ดีต่อการศึกษา ของเด็กๆ	1. การคัดเลือก บุคลากรต้องมี ประสิทธิภาพ เป็นผู้ที่มีความ กระจือรื้อวัน และมีความรัก เอาใจใส่ต่อเด็ก 2. สักส่วนของครู กับนักเรียนมีความเหมาะสม	1. ด้านภาษาและการ ฝึกทักษะ ทางโรงเรียนได้ สอนพื้นฐาน ให้ เด็กมีทักษะใน การนับเลข การ เขียน ฝึกทักษะ ความจำ ความ เป็นระเบียบ 2. ด้านพลศึกษา ได้จัดให้เด็กๆ ได้ มีการพัฒนาด้าน กล้ามเนื้อ 3. ด้านศิลปะ ศึกษาค้นคว้า ได้พัฒนา ให้เด็ก ๆ ได้เกิด การเรียนรู้ ด้าน การวาด ระบายสี การตัดกระดาษ และการออกแบบ	1. ครูผู้สอนทุก ๆ คนจะต้องมี คุณภาพ มี ประสิทธิภาพ มีความกระตือ - รือร้นและมีความ เสียสละ 2. มีเทคนิคการ สอนแนวทางที่ ใหม่อยู่เสมอ	1. บริการรถ รับ-ส่งนักเรียน 2. อาหารเช้า - กลางวัน - อาหารว่าง

ตาราง 2 (ต่อ)

โรงเรียน / การบริหารจัดการ ด้านต่าง ๆ	ด้านปรัชญาและ จุดมุ่งหมายฯ	ด้านการจัด องค์การและ โครงสร้าง การบริหาร	ด้านการจัด หลักสูตร การเรียน การสอน	ด้านการจัด บุคลากร ใน โรงเรียน	ด้านจัดการ ให้บริการของ โรงเรียน
			4. ด้านสังคม ให้เด็กได้เรียนรู้ การช่วยเหลือ การอยู่ร่วมกันใน สังคมอย่างมี ระเบียบ		
5. โรงเรียนนานาชาติ เซนต์แอนดรูวส์ (St. Andrews International School Bangkok)	1. การศึกษาที่มี คุณภาพ จะเป็น ผู้นำในวันหน้า	1. โครงสร้างการบริหาร โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาต ครูใหญ่ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายวิชาการ	1. มุ่งเน้นพัฒนา ด้านประสพ การณ์การเรียนรู้ 2. ด้านความเป็น เลิศทางวิชาการ 3. ประสพการณ์ เสริม เช่น การ ว่ายน้ำ กีฬา วัฒนธรรมไทย	เป็นผู้ที่มีความ เอาใจใส่ตัวเด็ก มี การประสานง สัมพันธ์ระหว่าง บ้านกับ ผู้ปกครอง	1. บริการรถ รับ-ส่งนักเรียน 2. อาหารกลางวัน - อาหาร ว่าง
6. โรงเรียนนานาชาติ รีเจนท์ กรุงเทพมหานคร (International School of the Regents Bangkok)	1. การจัดการ ศึกษาของเด็ก ต้องมีความ เสน่ห์สนาน 2. ให้เด็กเหล่า นั้นรู้สึกว่าเขา เป็นส่วนหนึ่ง ของสมาชิกใน การดูแลสังคม โลก	1. โครงสร้างของ โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาต ครูใหญ่ ระดับอนุบาล ระดับประถม ศึกษาและระดับ มัธยมศึกษา	1. การจัดการ เรียนการสอน ภาษาอังกฤษ พัฒนาทักษะ ต่าง ๆ นำไปสู่ การเสริมสร้าง ประสพการณ์ ชีวิต 2. เน้นกิจกรรม เสริมภายใต้ สภาพแวดล้อมที่ ปลอดภัย	1. ครูผู้สอนต้องมี ความรู้ ความ สามารถในการที่ จะดูแลนักเรียน ให้มีการพัฒนา ทุก ๆ ด้าน	1. บริการรถ รับ-ส่งนักเรียน 2. อาหารเช้า อาหารกลางวัน อาหารว่าง

ตาราง 2 (ต่อ)

โรงเรียน / การบริหารจัดการ ด้านต่าง ๆ	ด้านปรัชญาและ จุดมุ่งหมายฯ	ด้านการจัด องค์การและ โครงสร้าง การบริหาร	ด้านการจัด หลักสูตร การเรียน การสอน	ด้านการจัด บุคลากร ในโรงเรียน	ด้านการจัดการ ให้บริการของ โรงเรียน
	--	--	3. วัฒนธรรมไทย 4. ประเมินผลตาม ความพร้อมและ ประสิทธิภาพของ นักเรียน	--	--
7. วิทยาลัยนานาชาติท็อปซี เทอร์วี (Topsy Turvy International School)	1. ส่งเสริมการ เจริญเติบโตของ นักเรียน 2. มุ่งเน้น พัฒนาการศึกษาด้านสังคม อารมณ์ ตาม ทฤษฎีและวิธีการ สอนที่ทันสมัย	1. ประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาต ครูใหญ่ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายบริการ	1. การจัดการ เรียนการสอนใช้ หลักสูตรของ ประเทศอังกฤษ 2. หลักสูตรได้มุ่ง เน้นให้นักเรียนมี ความรู้ทางทักษะ คณิตศาสตร์ การอ่าน การ เสริมสร้าง ประสิทธิภาพ ชีวิต 3. การวัดผลจาก ประสิทธิภาพ การเรียนรู้ของ นักเรียน	1. ครูผู้สอนจะ ต้องมีความรู้และ ประสิทธิภาพใน การนำเทคนิค การสอนใหม่ ๆ มาพัฒนา ประสิทธิภาพให้ เด็กเกิดการเรียนรู้ 2. ครูและ ผู้ปกครอง นักเรียนจะต้องมี ส่วนร่วมสร้าง ความ สัมพันธ์กัน ระหว่างโรงเรียน กับบ้าน	1. บริการรถ รับ-ส่งนักเรียน 2. อาหารกลางวัน - อาหารว่าง
8. วิทยาลัยนานาชาติรัศมี (Rasami International School)	1. การศึกษานานาชาติสร้าง มิตรภาพ สร้าง ความสุขและ ความปลอดภัยให้ แก่นักเรียน	1. โครงสร้างของ โรงเรียน ประกอบด้วย - ผู้รับใบอนุญาต - ครูใหญ่ - ฝ่ายธุรการ	1. การจัดการ เรียนการสอนใช้ หลักสูตรของ ประเทศอังกฤษ	1. บุคลากรใน โรงเรียน เน้น เรื่องการพัฒนา ความรู้ของครูที่ จะได้นำเทคนิค การสอน	1. บริการรถรับ-ส่งนักเรียน 2. อาหาร กลางวัน อาหารว่าง

ตาราง 2 (ต่อ)

โรงเรียน / การบริหารจัดการ ด้านต่าง ๆ	ด้านปรัชญาและ จุดมุ่งหมายฯ	ด้านการจัด องค์การและ โครงสร้าง การบริหาร	ด้านการจัด หลักสูตร การเรียน การสอน	ด้านการจัด บุคลากร ในโรงเรียน	ด้านจัดการ ให้บริการของ โรงเรียน
	--	- ฝ่ายการเงิน - ฝ่ายวิชาการ - ฝ่ายอาคาร สถานที่	2. วิชาเสริม ประสบการณ์ ได้แก่ - ทักษะภาษาไทย - ประวัติศาสตร์ - วัฒนธรรมไทย - ฝ่ายอาคาร สถานที่	แนวทางใหม่มา พัฒนาประเพณี การเรียนรู้ ของเด็ก 2. บุคลากรใน โรงเรียนทุกคน ต้องคอยดูแล เอาใจใส่นักเรียน ให้ความรัก ความอบอุ่นและ ความปลอดภัย 3. บุคลากรเป็น สื่อประสาน สัมพันธ์อันดีกับ ผู้ปกครอง นักเรียน	--

สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเรียนการสอนระบบนานาชาติระดับชั้นอนุบาล

1. ด้านปรัชญาและจุดมุ่งหมายของโรงเรียน ให้มีการกำหนดปรัชญาทางการศึกษาของโรงเรียน ปรัชญาสู่การปฏิบัติจริง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กไว้อย่างชัดเจน การกำหนดจุดมุ่งหมาย บุคลากรทุกคนเข้าใจได้ตรงกัน

พัฒนาความรู้ เจตคติและความคิดรวบยอดให้แก่เด็กมีการกำหนดยุทธศาสตร์การแปลงจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กเกิดความอบอุ่น กำหนดกลยุทธ์ วิธีที่ทำให้เด็กมีความสามารถในการที่จะอยู่ร่วมกัน ให้เด็กเหล่านั้นรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในการดูแลของสังคม มุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาด้านสังคม อารมณ์ ตามทฤษฎีและวิธีการสอนที่ทันสมัย

2. ด้านการจัดองค์การและโครงสร้างระบบบริหารโรงเรียน ให้มีโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจน มีแผนพัฒนาการศึกษา แผนประจำปี มีการปฏิบัติตามแผน มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม ครูในโรงเรียนจะต้องร่วมมือกันในการที่จะจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็ก มีระบบการนิเทศ ติดตามประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีระบบสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้องทันต่อการใช้งาน และมีการประเมินผลประจำปี พร้อมกับนำผลไปใช้ปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง และการบริหารจัดการโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีการสัมมนาเพื่อพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งบุคลากรจะต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน

3. ด้านการจัดหลักสูตรและการสอนของโรงเรียน จัดหลักสูตรและการสอนให้มีความมุ่งหมายอยู่ที่การพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติและความคิดรวบยอดในวิชาต่าง ๆ ช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกร่วมกัน มีความคิดเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดี มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษควบคู่กับภาษาแม่ของตนเอง มีทักษะทางความคิดและทักษะการใช้ชีวิตต่าง ๆ ของร่างกาย มีความสามารถในการควบคุมตนเอง และมีศักยภาพเชิงสร้างสรรค์

ส่วนเนื้อหาหลักสูตรนั้นให้มีลักษณะหลากหลายทางวัฒนธรรมของเด็กที่มาเรียนเรียนภาษาแม่ของตนเอง ภาษาอังกฤษ วรรณกรรมและดนตรีของชาติตนเอง วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติศึกษา เลขคณิต พลศึกษา ศิลปะ ให้เรียนเนื้อหาแบบบูรณาการ

ในกระบวนการเรียนการสอนนั้นให้เรียนรู้จากการสังเกต การทดลองกับของจริง จากโครงการ การเรียนเป็นกลุ่มแบบร่วมมือกัน ฯลฯ ให้เด็กได้ทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่อย่างสมดุลกัน มีการจัดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็กและสอดคล้องกับหลักสูตร ฯลฯ

ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ให้ใช้วิธีการที่หลากหลาย ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและให้ทำอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง

4. ด้านการจัดบุคลากรในโรงเรียน ให้มีผู้บริหารโรงเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทเป็นอย่างต่ำ เป็นคนที่มีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ทางการศึกษา มีครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาปฐมวัยและมีความสามารถทางภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างน้อย 3 ปีโดยไม่มีการย้ายหรือออก เว้นแต่มีเหตุอันควร ให้มีครูที่สามารถติดต่อกับผู้ปกครองของเด็กได้อย่างดี มีความรับผิดชอบ มีความรักและยอมรับเด็กแต่ละคนด้วยความจริงใจ ครูผู้สอนต้องมีเทคนิคการสอนแนวทางใหม่ ๆ อยู่เสมอและครูผู้สอนจะต้องประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองของเด็กหรือโรงเรียนกับบ้านรวมทั้งดูแลเรื่องความปลอดภัย

5. ด้านการจัดให้บริการด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้โรงเรียนจัดกรรับ-ส่งเด็ก จัดอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการ จัดห้องปฐมพยาบาลและให้มีเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำโรงเรียน

จัดให้เด็กได้รับการตรวจสุขภาพจากแพทย์เป็นระยะ ๆ สม่ำเสมอ จัดให้มีสระว่ายน้ำตามเกณฑ์มาตรฐาน และเครื่องเล่นดนตรีสำหรับเด็ก

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ปี 2530 จิตรากรณ์ ไยศิลป์ (2530) ได้บริหารเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ : การศึกษาเฉพาะกรณี พบว่าด้านการวางแผนเกี่ยวกับเงินการศึกษา โรงเรียนไม่สามารถหารายได้จากแหล่งอื่นมาเข้าบัญชีเงินบำรุงการศึกษา และไม่สามารถจัดเก็บเงินบำรุงการศึกษาได้ตามกำหนดเวลาเพราะฐานะทางเศรษฐกิจไม่อำนวย นอกจากนี้โรงเรียนไม่มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาในระยะยาวแต่มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาในระยะสั้นโดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการของโรงเรียนทางด้านการอำนวยความสะดวกเงินบำรุงการศึกษา ขีดแนวปฏิบัติของกรมสามัญ แต่ไม่ได้กำหนด มาตรการในการควบคุมติดตามให้มีการปฏิบัติตามระเบียบส่วนด้านการควบคุมและการประเมินผลผู้บริหารเป็นผู้ควบคุม หรืออาจจะแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในโรงเรียนขึ้น แต่ไม่กำหนดขอบข่ายในการตรวจสอบและไม่ได้แต่งตั้งบุคลากรให้ทำหน้าที่ในการประเมินผลการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาโดยเฉพาะ

ปี 2531 เตชะ พวงงาม (2531 : ชม-ง) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนควรแสดงพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ การตัดสินใจ การจัดองค์การ การสื่อสาร การประสานงาน การกระตุ้น การประเมินผลงานในทางวิชาการให้มากขึ้นจะให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ปี 2536 สุทธิวรรณ คงสวัสดิ์ (2536) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานการศึกษาในโรงเรียนสายสามัญวิธเรียนด้วยตนเองในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็มีความเห็นสอดคล้องกันว่าด้านที่เป็นปัญหา อันดับสองสูงสุดคือด้านการให้บริการนักศึกษาโดยกลุ่มที่มีความเห็นว่าปัญหาสูงสุดคือ กลุ่มที่มีประสบการณ์มากกว่า 3 ปี

งานวิจัยต่างประเทศ

ปี 1970 คริกเกอร์ริง และแบลคเคอร์น (Crickering and Blackem. 1970 : 1171-A) กล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อม สถาบันอุดมศึกษาจะรวมถึงหลักสูตรการเรียนการสอนความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร แผนนโยบายของสถาบันการศึกษา และบรรยากาศทางวิชาการซึ่งครอบคลุมระบบการศึกษา ระบบการปกครองและกิจกรรมต่าง ๆ

ปี 1985 การวิชัยของรูล (Ruhl. 1985) กล่าวว่า สภาพแวดล้อม สถาบันอุดมศึกษาจะรวมถึงหลักสูตรการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา กิจกรรม

เสริมหลักสูตร แนวนโยบายของสถาบันการศึกษาและบรรยากาศทางวิชาการซึ่งครอบคลุมระบบการศึกษา ระบบการปกครอง และกิจกรรมต่างๆ

ปี 1985 การวิจัยของรูล (Ruhl, 1985) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่ช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ช่วยให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ 5 ด้าน ได้แก่ ความคาดหวังในความสำเร็จของงาน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร บรรยากาศของโรงเรียน เป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน และโปรแกรมการประเมินผล

ปี 1987 คีใจ (Kijai, 1987) ได้ศึกษาลักษณะของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จจากปัจจัยพื้นฐาน 5 ประการ ได้แก่ บรรยากาศของโรงเรียน ภาพพจน์ของโรงเรียน ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ความสามารถในการคิดคำนวณและความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนสูงกว่าปัจจัยด้านอื่น ๆ